

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Vuorovaikutusprosessit esi- ja alkuopetuksen kontekstissa

Opettajankoulutuslaitos

Esi- ja alkuopetuksen opintokokonaisuus

Sanni Pöysä, syksy 2021

OEAP1020 Esi- ja alkuopetuksen pedagoginen perusta, 8 op

Opintojakso sijoittuu erityisesti Tieteellisen osaamisen, Pedagogisen osaamisen sekä **Vuorovaikutusosaamisen ja moninaisuuteen liittyvän osaamisen** ydinosamisalueille. Kurssin keskeisenä sisältönä on:

- **Vuorovaikutus lapsiryhmässä sekä oppilaiden ja opettajan suhteissa sekä omassa toiminnassa**
- Lapsilähtöinen pedagogiikka
- Esiopetuksen ja perusopetuksen luokkien 1-2 opetussuunnitelmat
- Monipuoliset arvioinnin menetelmät ja toimintatavat
- Kodin ja koulun välinen sekä monialainen yhteistyö
- Monikielisyys ja varhennettu kielenopetus

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa

- tunnistaa ja soveltaa lapsikeskeisen pedagogiikan työtapoja eri oppiaineissa esiopetuksen ja perusopetuksen luokkien 1-2 opetussuunnitelmien mukaan
- **havainnoida vuorovaikutusta lapsiryhmässä sekä oppilaiden ja opettajan suhteissa sekä edistää näitä oman toimintansa kautta**
- tunnistaa ja käyttää monipuolisesti erilaisia arvioinnin menetelmiä ja toimintatapoja esiopetuksessa ja perusopetuksen luokilla 1-2
- tunnistaa moniammatillisia verkostoja ja niiden toimintatapoja esiopetuksessa ja perusopetuksen luokilla 1-2
- tunnistaa kodin ja koulun erilaisia yhteistyömuotoja

Suoritustavat: Luennot ja/tai pienryhmäopiskelu, oppimistehtävät

**Mikä on vuorovaikutuksen
merkitys oppimiselle?**

**Mitä tarkoittaa
vuorovaikutusprosessit?**

Vuorovaikutus

- Vuorovaikutus (*interaction*) on tiettyyn aikaan ja paikkaan liittyvää yksilön ja ryhmien välistä sosiaalista toimintaa erilaisissa ympäristöissä (Lehtinen, Vauras, & Lerkkanen, 2016)
- Ihmisellä on luontainen tarve olla yhteydessä toisiin ihmisiin ja luontainen halu hakeutua vuorovaikutukseen.
- Vuorovaikutus lähtee kohtaamisesta: vuorovaikutus on sitä kun voi **kohdata ja tulla kohdatuksi**
- Ihmisen perustarpeisiin kuuluu tarve tulla nähdyksi, kuulluksi, ymmärretyksi ja hyväksytyksi omana itsenään.

Oppimisen osatekijöitä

Rakenteelliset tekijät

Mitä? Kuka? Missä?

Opetussuunnitelma

Tavoitteet

Materiaalit

Koulutus

**Rakenteelliset tekijät
ovat yhteydessä lasten
akateemisten taitojen
oppimistuloksiin.**

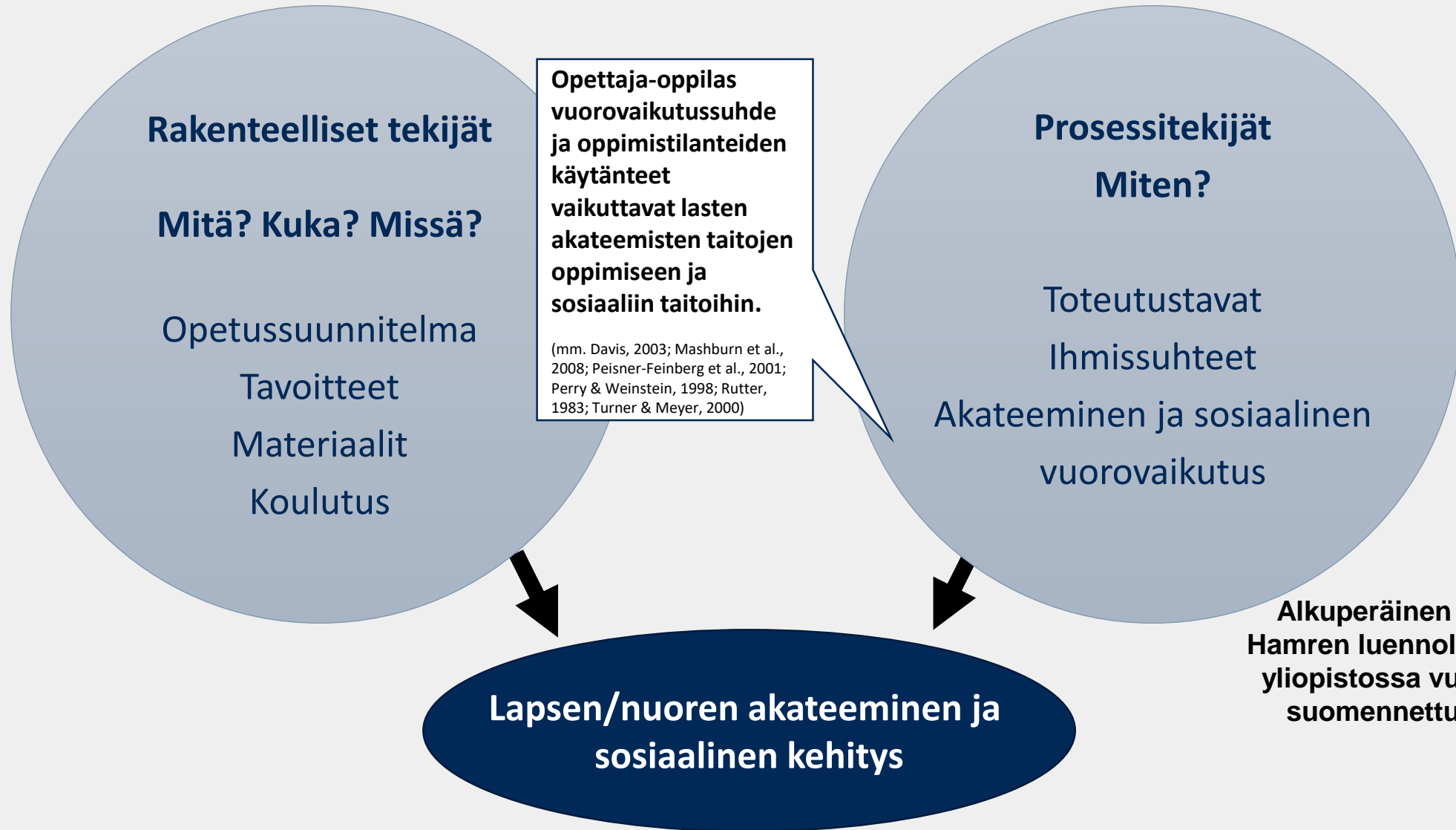
(mm. Lerkkanen et al., 2010; Marcon,
1999; Sylva et al., 2006.)

**Lapsen/nuoren akateeminen ja
sosiaalinen kehitys**

**Alkuperäinen dia Bridget
Hamren luennolta Jyväskylän
yliopistossa vuodelta 2008,
suomennettu 2016 OKL**

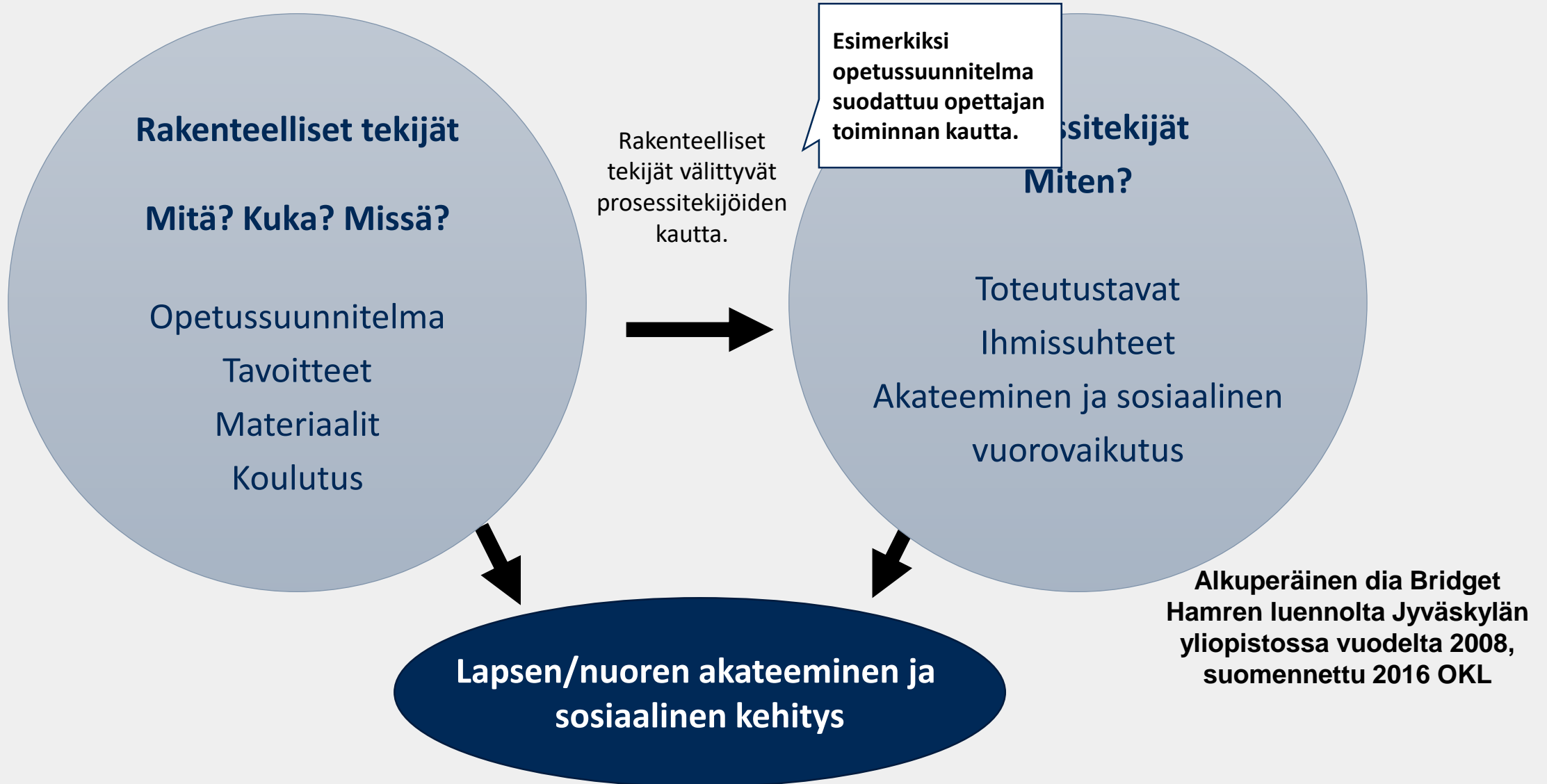
Oppimisen osatekijöitä

Alkuperäinen dia Bridget Hamren luennolta Jyväskylän yliopistossa vuodelta 2008, suomennettu 2016 OKL

Oppimisen osatekijöitä

Alkuperäinen dia Bridget Hamren luennolta Jyväskylän yliopistossa vuodelta 2008, suomennettu 2016 OKL

Oppiminen ja vuorovaikutus

- **Oppiminen on yksilöllistä ja samalla vuorovaikutteista.** Nykykäsityksen mukaan oppija on aktiivinen toimija, tiedon rakentaja ja arvioija (konstruktivismi).
- Oppiminen on koko elämänkaaren ajan jatkuva prosessi, jota ympäristöstä saatavat kokemukset säätelevät.
- Nykyisessä opetussuunnitelmassa vuorovaikutuksen merkitys korostuu, sillä
 - Oppisisältöjen opiskelun ohessa keskitytään tiedon hankintaan, ongelmanratkaisuun ja oppimaan oppimiseen
 - Oppiminen tapahtuu yhdessä toisten kanssa eli yhdessä tekeminen, ajatteleminen ja tutkiminen korostuu
 - Konstruktivistisen lähtökohdan mukaisesti oppija nähdään aktiivisena toimijana ja tiedon rakentajana, joka oppii asettamaan tavoitteita yhdessä muiden kanssa

Atjonen ym. (2008).

Tavoitteista vuorovaikutukseen. KARVI:n julkaisuja 30

- ”Viime kädessä suomalaisen perusopetuksen vaikuttavuus ja laatu punnitaan siinä pedagogisessa – toisin sanoen oppimiseen tähtäävässä – vuorovaikutuksessa, joka opettajan ja oppilaiden kesken syntyy ja tahdotaan synnyttää.”
- ”Vuorovaikutuksessa kohtaavat oppijan yksilölliset oppimisedellytykset ja opettajan pedagoginen, tavoitetietoinen ajattelu, jonka kehystekijöinä ovat etenkin opetusmenetelmät, oppimateriaalit ja opetusvälineet.”

Teoreettisia lähtökohtia

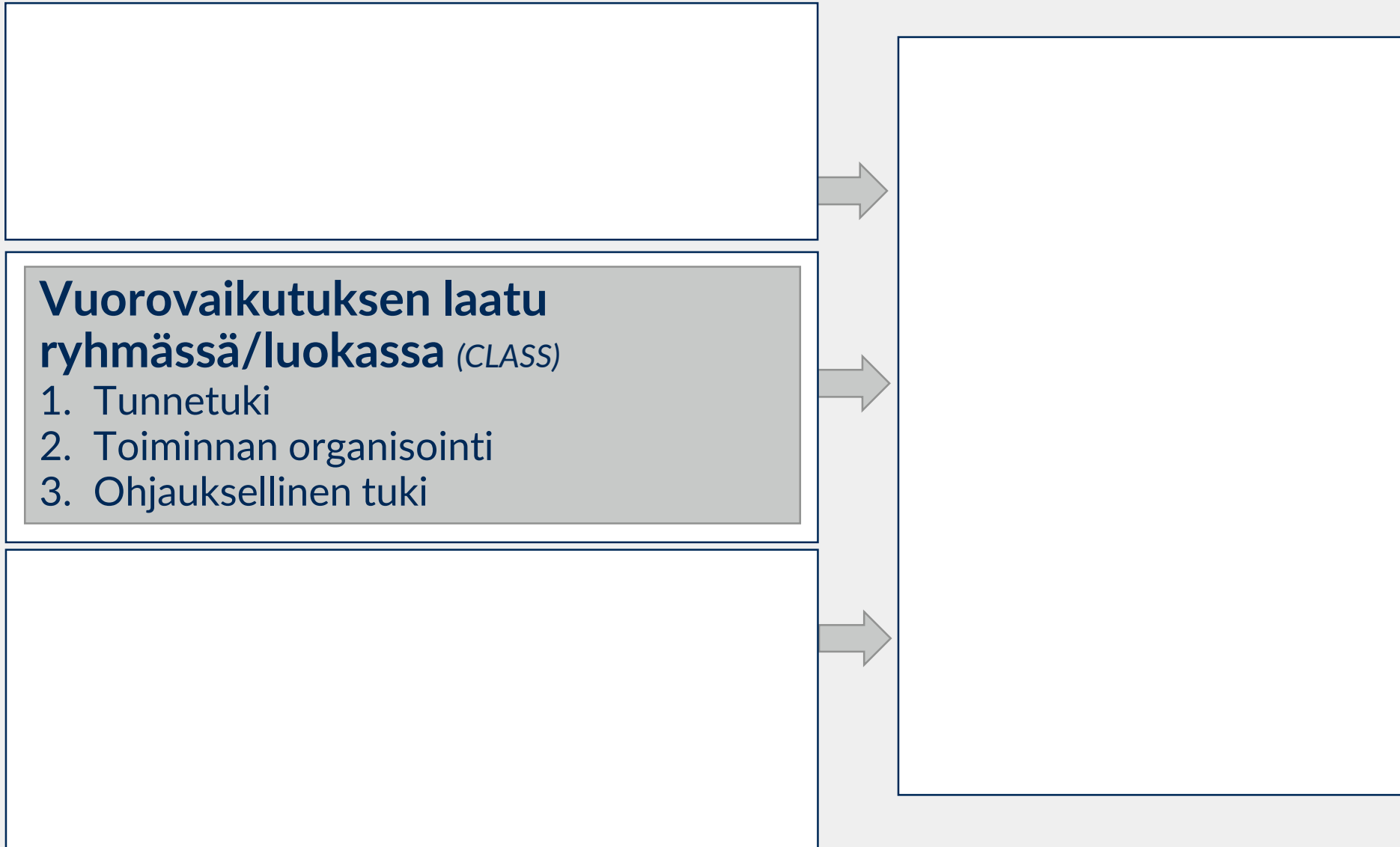
- **Ekologinen systeemiteoria** (Bronfenbrenner & Morris, 1998, 2006)
 - Keskiössä päivittäinen vuorovaikutus ja ohjaukäytännöt (= lähiprosessit; proximal processes).
 - Vuorovaikutus nähdään oppimisen ja kehityksen moottoreina.
 - Päivittäinen opettaja-oppilasvuorovaikutus on keskeinen lapsen kehityksen ja oppimisen edistäjä.
- **Kiintymyssuhdeteoria** (Ainsworth et al., 1978; Bowlby, 1982)
 - Varhaiset kiintymyskokemukset ohjaavat yksilön toimintaa myöhemminkin, esim. kuinka hakeutuu vuorovaikutukseen toisten kanssa.
 - Lämpimällä vuorovaikutussuhteella positiivinen vaikutus lapseen.
 - Opettaja voi toimia toissijaisena kiintymyksen kohteena

- **Itsemääräämisteoria** (self-determination theory) (Connell & Wellborn, 1991; Deci & Ryan, 2000).
 - Tarve muodostaa ja ylläpitää sosiaalisia suhteita ja liittyä muiden ihmisten muodostamaan yhteisöön (relatedness)
 - Tarve kokea olevansa oman elämänsä ohjaksissa eli tarve itsenäisyyteen ja itsemääräämiseen (autonomy)
 - Tarve saada kokemuksia pätevyydestä ja osaamisesta ja arvostusta ihmisenä (competence)
- **Sosiokulttuurinen oppimiskäsitys** (Vygotsky, 1978)
 - Lapsen kieli ja ajattelu kehittyvät vuorovaikutuksessa kokeneempien keskustelijoiden kanssa yhteisön ja kulttuurin ympäröimänä.
 - Scaffolding – oppimisen ohjattu tukeminen, käsite jonka Wood, Bruner ja Ross esittelivät vuonna 1976. Opettaja, valmentaja tai muu kokeneempi henkilö rakentaa toiminnallaan tukikehikon ohjataksaan lapsen omaa ajatusten, ideoiden ja taitojen rakennusta. (Wolfe & Alexander, 2008)

Näkökulmia vuorovaikutusprosessien tarkasteluun

Opetusvuorovaikutuksen osatekijät

(Teaching Through Interaction (TTI) framework;
CLASS K-3; CLASS-S, mm. Hamre ym. 2013; Hafen ym. 2015)

Tunnetuki

Myönteinen ilmapiiri

Kielteinen ilmapiiri

Opettajan
sensitiivisyys

Oppilaiden
näkökulmien
huomioiminen

Tunnetuella kohdistetaan huomio opettajan ja oppilaiden vuorovaikutussuhteen lämpimyyteen, ryhmän myönteiseen ilmapiiriin, oppilaiden keskinäisiin hyviin suhteisiin ja opettajan sensitiivisyyteen.

Toiminnan

Tuotteliaisuus

Opetuksen muodot

Ohjauksellinen tuki

0-5/6

Käsitteiden oppiminen
Kielellinen mallintaminen
Palautteen laatu
Dialoginen opetus
Sisältöjen ymmärtäminen
Analysointi ja ongelmanratkaisu

6-9

Opetusvuorovaikutuksen osatekijät

(Teaching Through Interaction (TTI) framework;
CLASS K-3; CLASS-S, mm. Hamre ym. 2013; Hafen ym. 2015)

Tunnustus

Myö

Kiel

sensitiivisyys

Oppilaiden
näkökulmien
huomioiminen

Toiminnan organisoinnilla kiinnitetään huomio ryhmän toimintojen tehokkuuteen, monipuolisuuteen ja tavoitteellisuuteen sekä oppilaiden motivaation tukemiseen.

Toiminnan organisointi

Käyttäytymisen säätely

Tuotteliaisuus

Opetuksen muodot

Ohjauksellinen tuki

0-5/6

Käsitteiden oppiminen
Kielellinen mallintaminen
Palautteen laatu
Dialoginen opetus
Sisältöjen ymmärtäminen
Analysointi ja ongelmanratkaisu

6-9

Opetusvuorovaikutuksen osatekijät

(Teaching Through Interaction (TTI) framework;
CLASS K-3; CLASS-S, mm. Hamre ym. 2013; Hafen ym. 2015)

Tunnetuki

Myönteinen ilmapiiri

Kielteinen ilmapiiri

Opettajan
sensitiivisyys

Oppilaiden
näkökulmien
huomioiminen

Toiminnan suoritus

Ohjauksellisella tuella kiinnitetään huomio ohjauksen ja opetuksen laatuun, kuten ymmärtämisen, analyyttisyyden, kriittisyyden ja ongelmanratkaisun tukemiseen sekä käsitteiden oppimiseen, palautteeseen ja opetuksen dialogisuuteen.

Tuotteliaisuus

Opetuksen muodot

Ohjauksellinen tuki

Käsitteiden
oppiminen

Kielellinen
mallintaminen

Palautteen laatu

Dialoginen opetus

Sisältöjen
ymmärtäminen

Analysointi ja
ongelmanratkaisu

0-5/6

6-9

TUNNETUKI (*Emotional support*)

Pianta, La Paro & Hamre (2008) K-3

1. Myönteinen ilmapiiri (<i>Positive climate</i>)	Heijastelee opettajan ja lasten välistä <u>sekä</u> lasten keskinäisuuhteissa ilmenevää tunneyhteyttä sekä kielellisessä ja ei-kielellisessä vuorovaikutuksessa ilmenevää lämpimyyttä, arvostusta ja mielihyvää.
2. Kielteinen ilmapiiri (<i>Negative climate</i>)	Heijastelee yleistä kielteisten tunteiden ilmaisun tasoa ryhmässä: ilmaistun kielteisyyden useus, laatu ja vakavuusaste (intensiteetti) ovat arvioinneissa keskeisiä.
3. Opettajan sensitiivisyys (<i>Teacher sensitivity</i>)	Kohdistuu opettajan tietoisuuteen lasten tiedollisista ja tunteisiin liittyvistä tarpeista ja herkkyyteen vastata niihin. Korkealle sensitiivisyydessä sijoittuvat opettajat mahdollistavat oppilaiden aktiivisen tutkimisen ja oppimisen johdonmukaisen turvan, rohkaisun ja tuen kautta.
4. Lasten näkökulmien huomioon ottaminen (<i>Regard for student perspectives</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettajan vuorovaikutus lasten kanssa ja ryhmän toiminnot painottavat lasten kiinnostuksen kohteita, heidän motivaatiotaan ja näkökulmiaan ja missä määrin ne tukevat lasten vastuun ottoa ja autonomiaa.

TOIMINNAN ORGANISOINTI (*Classroom organisation*)

5. Käyttäytymisen säätely (<i>Behavior management</i>)	Kohdistuu opettajan kykyyn asettaa selkeitä käyttäytymisodotuksia ja käyttää tehokkaita keinoja sääntöjä rikkovan käyttäytymisen ennaltaehkäisemiseen ja uudelleen suuntaamiseen.
6. Tuotteliaisuus (<i>Productivity</i>)	Kohdistuu opettajan kykyyn organisoida opetusaika ja erilaiset rutiinit sekä suunnitella ja toteuttaa toimintoja, jotka tarjoavat lapsille mahdollisuuksia olla aktiivisia oppimiseen osallistujia.
7. Ohjauksen muodot (<i>Instructional learning formats</i>)	Kohdistuu siihen, miten opettaja pyrkii maksimoimaan lasten kiinnostuksen, osallisuuden ja kyvyn oppia oppitunneilla ja toiminnoissa.

OHJAUKSELLINEN TUKI (*Instructional support*)

8. Käsitteiden oppiminen (<i>Concept development</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettaja käyttää opetuskeskusteluja ja toimintoja lapsen ajattelutaitojen ja käsitteiden kehittämiseen ja painottaa ymmärtämistä sen sijaan, että hän painottaisi muistinvaraista mekaanista oppimista
9. Palautteen laatu (<i>Quality of feedback</i>)	Arvioi sitä, missä määrin opettaja antaa palautetta, joka laajentaa oppimista ja ymmärtämistä ja rohkaisee oppilaita jatkuvaan osallistumiseen.
10. Kielen käyttäminen (<i>Language modeling</i>)	Arvioi opettajan käyttämien kieltä rikastamisen ja kielen kehitystä edistävien keinojen laatua ja määrää.

TUNNETUKI (*Emotional support*)

Pianta, La Paro & Hamre (2008) K-3

1. Myönteinen ilmapiiri (<i>Positive climate</i>)	Heijastelee opettajan ja lasten välistä <u>sekä</u> lasten keskinäisuuhteissa ilmenevää tunneyhteyttä sekä kielellisessä ja ei-kielellisessä vuorovaikutuksessa ilmenevää lämpimyyttä, arvostusta ja mielihyvää.
2. Kielteinen ilmapiiri (<i>Negative climate</i>)	Heijastelee yleistä kielteisten tunteiden ilmaisun tasoa ryhmässä: ilmaistun kielteisyyden useus, laatu ja vakavuusaste (intensiteetti) ovat arvioinneissa keskeisiä.
3. Opettajan sensitiivisyys (<i>Teacher sensitivity</i>)	Kohdistuu opettajan tietoisuuteen lasten tiedollisista ja tunteisiin liittyvistä tarpeista ja herkkyyteen vastata niihin. Korkealle sensitiivisyydessä sijoittuvat opettajat mahdollistavat oppilaiden aktiivisen tutkimisen ja oppimisen johdonmukaisen turvan, rohkaisun ja tuen kautta.
4. Lasten näkökulmien huomioon ottaminen (<i>Regard for student perspectives</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettajan vuorovaikutus lasten kanssa ja ryhmän toiminnot painottavat lasten vastuun ottoa ja

TOIMINNAN ORGANISOINTI

5. Käyttäytymisen säätely (<i>Behavior management</i>)	Kohdistuu opettajan käyttäytymiseen ja siihen, miten opettaja ohjaa sääntöjä rikkovan oppilaan käyttäytymistä.
6. Tuotteliaisuus (<i>Productivity</i>)	Kohdistuu opettajan tarjoamiin oppimisympäristöihin ja siihen, miten ne tarjoavat lapsille mahdollisuuden oppimiseen.
7. Ohjauksen muodot (<i>Instructional learning formats</i>)	Kohdistuu siihen, miten opettaja käyttää oppitunneilla ja muissa oppimisympäristöissä ohjauksen muotoja, jotka edistävät oppimista.

OHJAUKSELLINEN TUKI (*Instructional support*)

8. Käsitteiden oppiminen (<i>Concept development</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettaja käyttää opetuskeskusteluja ja toimintoja lapsen ajattelutaitojen ja käsitteiden kehittämiseen ja painottaa ymmärtämistä sen sijaan, että hän painottaisi muistinvaraista mekaanista oppimista.
9. Palautteen laatu (<i>Quality of feedback</i>)	Arvioi sitä, missä määrin opettaja antaa palautetta, joka laajentaa oppimista ja ymmärtämistä ja rohkaisee oppilaita jatkuvaan osallistumiseen.
10. Kielen käyttäminen (<i>Language modeling</i>)	Arvioi opettajan käyttämien kieltä rikastamisen ja kielen kehitystä edistävien keinojen laatua ja määrää.

CLASS-observointimenetelmä:
20 min syklejä (vähintään 4 sykliä),

10 dimension arviointi:
1-2 = matala;
3-5 keskimääräinen;
6-7 korkea laatu

TUNNETUKI (*Emotional support*)

Pianta, La Paro & Hamre (2008) K-3

1. Myönteinen ilmapiiri (<i>Positive climate</i>)	Heijastelee opettajan ja lasten välistä <u>sekä</u> lasten keskinäisuuhteissa ilmenevää tunneyhteyttä sekä kielellisessä ja ei-kielellisessä vuorovaikutuksessa ilmenevää lämpimyyttä, arvostusta ja mielihyvää.
2. Kielteinen ilmapiiri (<i>Negative climate</i>)	Heijastelee yleistä kielteisten tunteiden ilmaisun tasoa ryhmässä: ilmaistun kielteisyyden useus, laatu ja vakavuusaste (intensiteetti) ovat arvioinneissa keskeisiä.
3. Opettajan sensitiivisyys (<i>Teacher sensitivity</i>)	Kohdistuu opettajan tietoisuuteen lasten tiedollisista ja tunteisiin liittyvistä tarpeista ja herkkyyteen vastata niihin. Korkealle sensitiivisyydessä sijoittuvat opettajat mahdollistavat oppilaiden aktiivisen tutkimisen ja oppimisen johdonmukaisen turvan, rohkaisun ja tuen kautta.
4. Lasten näkökulmien huomioon ottaminen (<i>Regard for student perspectives</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettajan vuorovaikutus lasten kanssa ja ryhmän toiminnot painottavat lasten kiinnostuksen ja autonorian vastuuottoa ja

TOIMINNAN ORGANISOINTI (*Instructional organization*)

5. Käyttäytymisen säätely (<i>Behavior management</i>)	Kohdistuu opettajan käyttäytymiseen ja siihen, miten se vaikuttaa oppilaiden käyttäytymiseen ja sääntöjen rikkomiseen.
6. Tuotteliaisuus (<i>Productivity</i>)	Kohdistuu opettajan toimintoihin, jotka tarjoavat lapsille mahdollisimman paljon oppimista ja toimintaa, jotka tukevat oppimista.
7. Ohjauksen muodot (<i>Instructional learning formats</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettaja käyttää ohjauksen muotoja, jotka tukevat oppimista.

MIETI OMIA KOKEMUKSIASI OPETTAJANA / OPETUKSEN SEURAAJANA...

Tunnistatko hetkiä, joissa tunnetuki, toiminnan organisointi ja ohjauksellinen tuki oli matalaa tai korkeaa? Millaisia nämä tilanteet olivat?

OHJAUKSELLINEN TUKI (*Instructional support*)

8. Käsitteiden oppiminen (<i>Concept development</i>)	Kohdistuu siihen, missä määrin opettaja käyttää opetuskeskusteluja ja toimintoja lapsen ajattelutaitojen ja käsitteiden kehittämiseen ja painottaa ymmärtämistä sen sijaan, että hän painottaisi muistinvaraista mekaanista oppimista.
9. Palautteen laatu (<i>Quality of feedback</i>)	Arvioi sitä, missä määrin opettaja antaa palautetta, joka laajentaa oppimista ja ymmärtämistä ja rohkaisee oppilaita jatkuvaan osallistumiseen.
10. Kielen käyttäminen (<i>Language modeling</i>)	Arvioi opettajan käyttämien kieltä rikastamisen ja kielen kehitystä edistävien keinojen laatua ja määrää.

Vuorovaikutusprosessit ovat yhteydessä oppilaiden oppimiseen

- Vuorovaikutusprosessien laatuun vaikuttavat tekijät
 - Miten opettaja on vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa?
 - Miten opettaja antaa ohjeet ja opettaa?
 - Miten opettaja organisoii luokkahuoneen käytänteet ja aktiviteetit?

Luokkahuoneen laatu

→ Opettaja-oppilas vuorovaikutussuhde ja luokkahuoneen käytänteet vaikuttavat lasten akateemisten taitojen oppimiseen ja sosiaalisiin taitoihin (Davis, 2003; Mashburn et al., 2008; Peisner-Feinberg et al., 2001; Perry & Weinstein, 1998; Rutter, 1983; Turner & Meyer, 2000).

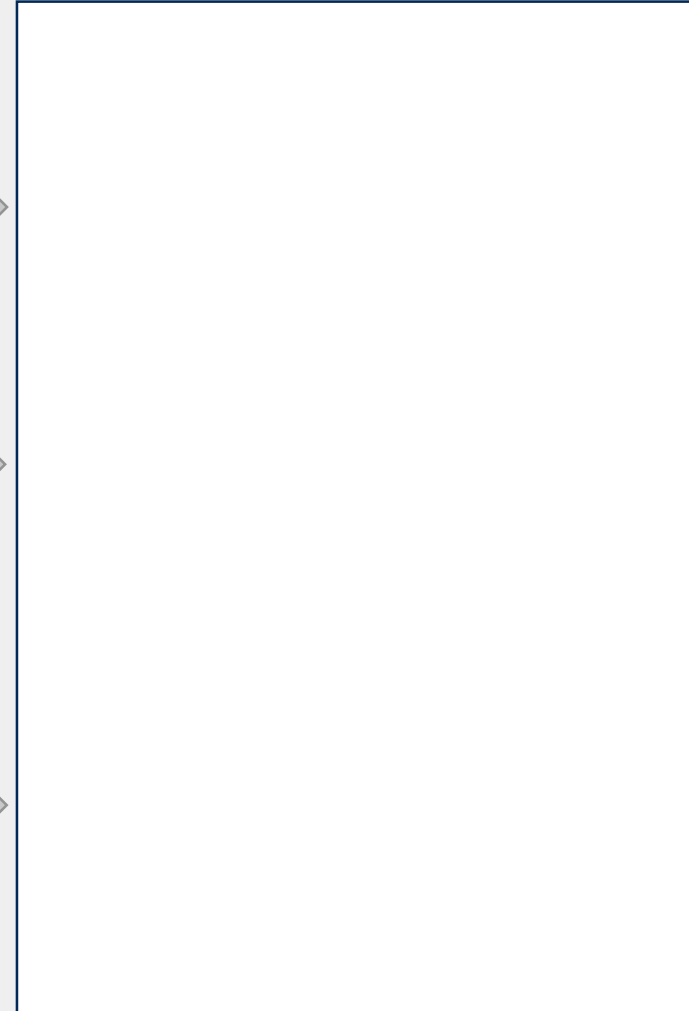
Näkökulmia vuorovaikutusprosessien tarkasteluun

Opettajan ohjauskäytännöt (ECCOM)

1. Ilmapiiri
2. Käyttäytymisen säätely
3. Opetuksen laatu

Vuorovaikutuksen laatu ryhmässä/luokassa (CLASS)

1. Tunnetuki
2. Toiminnan organisointi
3. Ohjauksellinen tuki

OPETTAJAN OHJAUSKÄYTÄNTEET

ECCOM - Early Childhood Classroom Observation Measure (Stipek & Byler, 2005)

ECCOM arvioi opettajan ohjauskäytänteitä suhteessa luokkahuoneen ilmapiiriin, käyttäytymisen säätelyyn ja opetuksen laatuun.

- ECCOM assesses the degree to which the observed teaching practices adhere to the key features of the constructivist theory and those of learning theory approaches emphasizing direct instruction of basic skills.
- To what degree does the teacher use
 1. Child-centered practices reflecting socio-constructivist orientation
 2. Teacher-directed practices reflecting high teacher control and didactic basic skills orientation
 3. Child-dominated practices with little teacher direction or control ("unstructured classroom")
- Scale: 1–5 (1 = practices rarely seen, < 20% of the time; 5 = practices predominate, 80-100% of the time)

ECCOM: Lapsilähtöinen ohjaus (Child-centered)

- Aktiivinen ohjaus ja tuki lasten oppimisen ja sosiaalisten taitojen kehitykselle.
- Ohjaukseen liittyvät tavoitteet ovat tasapainossa lasten omien aloitteiden ja kiinnostusten kohteiden huomisen kanssa
- Jaettu vastuu ja yhteisöllisestä hyvinvoinnista huolehtiminen

- Arviointi 1 = ilmenee harvoin (< 20 %), 5 = hyvin usein (80-100 %)

ECCOM: Opettajajohtoinen ohjaus (teacher-directed)

- Ryhmätoiminta on vahvasti opettajan kontrolloimaa ja johtamaa.
- Ohjauksessa painottuu akateemisten perustaitojen opettelu.
- Työskentely sisältää paljon mallin mukaan harjoittelua, toistoja ja/tai koko luokan harjoitteita (drill and practice)

- Arviointi 1 = ilmenee harvoin (< 20 %), 5 = hyvin usein (80-100 %)

ECCOM: Lasten johtama toiminta (child-dominated)

- Lapsilla on paljon autonomiaa toimintansa suuntaamisessa.
- Aikuinen tarjoaa materiaaleja ja pyrkii ylläpitämään järjestystä, mutta antaa vähän ohjausta, tukea tai palautetta.
- Arviointi 1 = ilmenee harvoin (< 20 %), 5 = hyvin usein (80-100 %)

Tutkimuksellista näkökulmaa siitä, miksi lapsilähtöiset ohjauskäytännöt tulisi olla osana vuorovaikutusprosesseja

- Child-centered teaching practices promote
 - development of academic skills (Huffman & Speer, 2000; Lerkkanen et al., 2016; Marcon, 1999; Perry et al., 2007; Tang et al., 2017)
 - adjustment and engagement in school work (Perry et al., 2007)
 - higher interest in literacy and math (Lerkkanen et al., 2012)
 - social skills (DeVries et al., 1991)
 - higher expectations for success and preference of more challenging tasks (Stipek et al., 1995).
 - more positive social climate in the classroom (Stipek et al., 1998)

Tutkimusten mukaan tarvetta myös opettajajohtoiselle ohjaukselle ja lasten johtamalle toiminnalle

- Teacher-directed teaching practices promote
 - letter knowledge, reading and math skills (Stipek et al., 1995; 1998)
 - written language skills (Marcon, 1999)
 - task persistence among children with a low initial task persistence (Kikas et al., 2014)
- Child-dominated teaching practices promote
 - higher task persistence when children had high previous math skills (Kikas et al., 2014)
 - higher spelling when children had high previous math skills (Kikas et al., 2014)

Tang, X., Kikas, E., Pakarinen, E., Lerkkanen, M-K., Muotka, J., & Nurmi, J-E. (2017)

Profiles of teaching practices and reading skills at the first and third grade in Finland and Estonia

Suosittelen lukemaan: <https://doi.org/10.1016/j.tate.2017.01.020>

“In grade 1, the first and largest profile, i.e., teachers characterised by the use of the ***child-centred style***, comprised 43% (39) of teachers with highest means for child-centred practices. The second profile, i.e., the users of the ***teacher-directed style*** consisted 11% (10) of the teachers with high means for teacher-directed practices and low means for the other teaching practices. The third profile, i.e., the users of the ***child-dominated style***, comprised 11% (10) of teachers with highest means for child-dominated practices. The fourth profile, i.e., the users of the ***mixture of child-centred and teacher-directed styles (mixture teaching style)***, consisted 35% (32) of teachers with nearly equal means for both child-centred and teacher-directed practices.”

“The analysis of the adjusted residuals showed that the Estonian sample contained significantly more teachers who used a ***child-dominated style*** (adjusted standardised residual = 2.5) than the Finnish sample (adjusted standardised residual = -2.5).”

Tang, X., Kikas, E., Pakarinen, E., Lerkkanen, M-K., Muotka, J., & Nurmi, J-E. (2017)
Profiles of teaching practices and reading skills at the first and third grade in Finland and Estonia

Suosittelen lukemaan: <https://doi.org/10.1016/j.tate.2017.01.020>

- Mukana yhteensä 91 opettajaa Suomesta ja Virossa oppilaiden ollessa ensimmäisellä luokalla

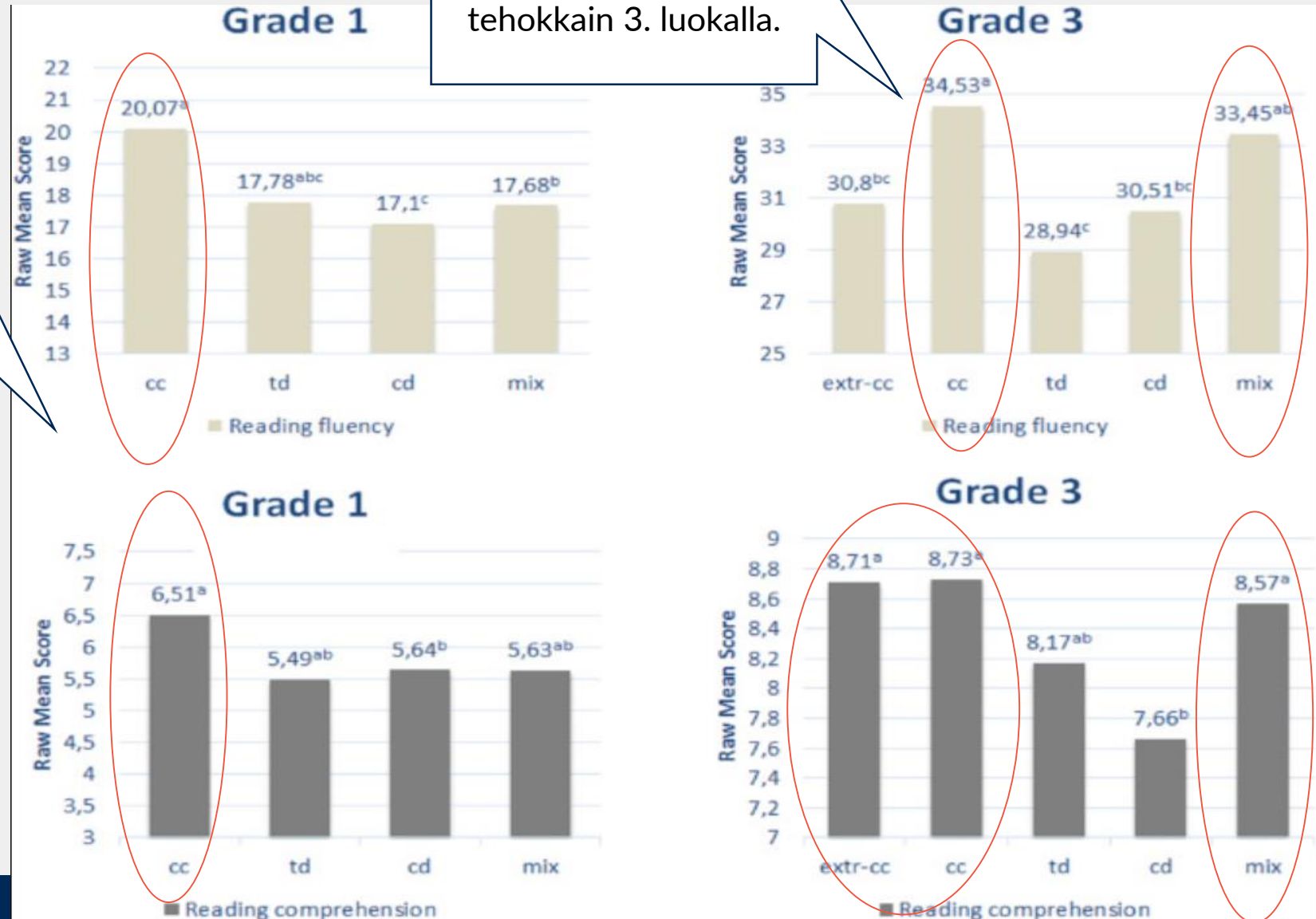
“In grade 1, the first and largest profile, i.e., teachers characterised by the use of the ***child-centred style***, comprised 43% (39) of teachers with highest means for child-centred practices. The second profile, i.e., the users of the ***teacher-directed style*** consisted 11% (10) of the teachers with high means for teacher-directed practices and low means for the other teaching practices. The third profile, i.e., the users of the ***child-dominated style***, comprised 11% (10) of teachers with highest means for child-dominated practices. The fourth profile, i.e., the users of the ***mixture of child-centred and teacher-directed styles (mixture teaching style)***, consisted 35% (32) of teachers with nearly equal means for both child-centred and teacher-directed practices.”

“The analysis of the adjusted residuals showed that the Estonian sample contained significantly more teachers who used a *child-dominated style* (adjusted standardised residual = 2.5) than the Finnish sample (adjusted standardised residual = -2.5).”

Lapsilla, jotka olivat lapsilähtöisten opettajien luokassa, lukutaito kehittyi parhaiten 1. luokan aikana, kun taas lasten johtamissa luokissa oli heikoimmat taidot.

Lapsilähtöisyys sekä lapsilähtöisyyden ja opettajajohtoisuuden yhdistelmä oli tehokkain 3. luokalla.

Näkökulmia vuorovaikutusprosessien tarkasteluun

Opettajan ohjauskäytännöt (ECCOM)

1. Ilmapiiri
2. Käyttäytymisen säätely
3. Opetuksen laatu

Vuorovaikutuksen laatu ryhmässä/luokassa (CLASS)

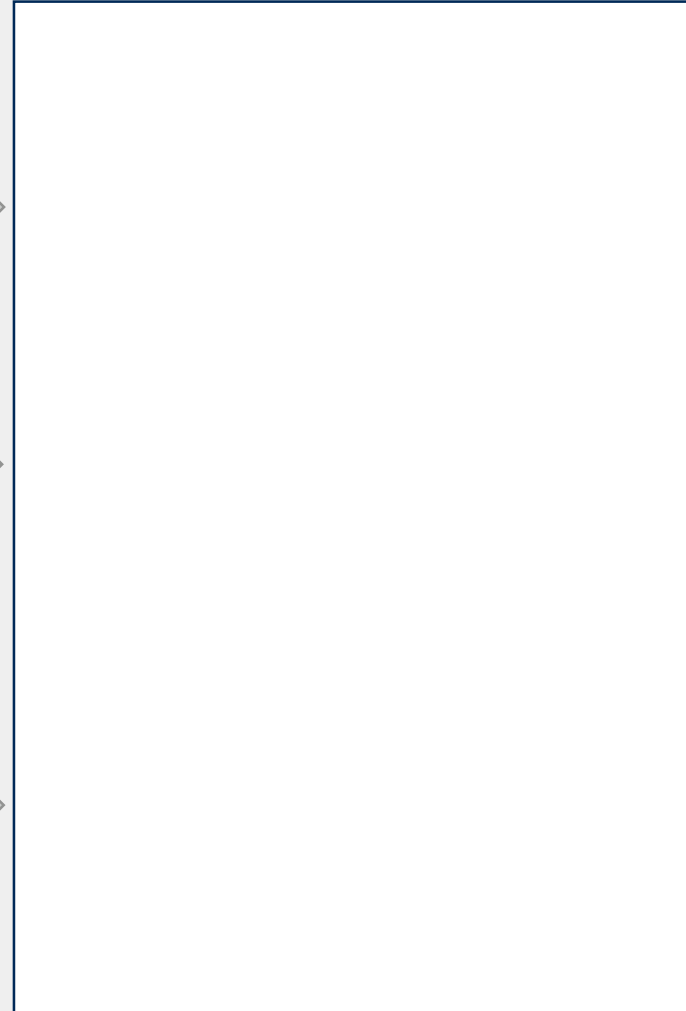
1. Tunnetuki
2. Toiminnan organisointi
3. Ohjauksellinen tuki

Opettajan suhde oppilaaseen (STRS)

1. Läheisyys
2. Konfliktit
3. Riippuvuus

Oppilaan vuorovaikutus

1. opettajan kanssa
2. vertaisryhmässä
3. suhteessa tehtäviin (in-CLASS)

Student-Teacher-Relationship-Scale (STRS; Pianta 2001)

- Opettajat arvioivat omaa suhdettaan yksittäisiin oppilaisiin.
- 28 osiota, josta muodostuu kolme alaskaalaa
 - Läheisyys (closeness, 11 osiota)
 - Konfliktit (conflicts, 12 osiota)
 - Riippuvuus (dependency, 5 osiota)
- Asteikko antaa tietoa opettajan ja oppilaan välisen suhteen lämpimyydestä ja ristiriidoista, jotka ilmenevät suhteessa sekä lapsen riippuvuudesta suhteessa opettajaan.
- Lämmin ja avoin kommunikaatio opettajan ja oppilaan välillä kuvaa läheistä suhdetta. Omistushaluinen ja ripustautuva käyttäytyminen lapsen puolelta ilmentää riippuvuutta. Epäsopuisa vuorovaikutus ja yhteisymmärryksen puute opettaja-oppilassuhteessa kuvaa ristiriitaista suhdetta. (Birch & Ladd 1998; Pianta 1996).

Individualized Classroom Assessment Scoring System (inCLASS)

Tarkastelee oppilaan vuorovaikutusta opettajan kanssa, vertaisryhmässä ja suhteessa tehtäviin

- The Teacher Interactions domain encompasses any interactions with adults in the classroom environment.
 - Positive Engagement with Teacher
 - Teacher Communication
 - Teacher Conflict
- The Peer Interactions domain encompasses any interactions with other children in the classroom environment.
 - Peer Sociability
 - Peer Communication
 - Peer Assertiveness
 - Peer Conflict
- The Task Orientation domain encompasses how children organize themselves around tasks and learning activities in the classroom environment, including the ability to control their own behavior.
 - Engagement within Task
 - Self-Reliance
 - Behavior Control

<http://www.inclassobservation.com/about/index.php>

**Millaisia luokan vuorovaikutusprosessit ovat
lapsen näkökulmasta tarkasteltuna?**

Näkökulmia vuorovaikutusprosessien tarkasteluun

Opettajan ohjaukset (ECCOM)

1. Ilmapiiri
2. Käyttäytymisen säätely
3. Opetuksen laatu

Vuorovaikutuksen laatu ryhmässä/luokassa (CLASS)

1. Tunnetuki
2. Toiminnan organisointi
3. Ohjauksellinen tuki

Opettajan suhde oppilaaseen (STRS)

1. Läheisyys
2. Konfliktit
3. Riippuvuus

Oppilaan vuorovaikutus

1. opettajan kanssa
2. vertaisryhmässä
3. suhteessa tehtäviin (in-CLASS)

Ryhmän puhekäytännöt

Luokkahuone-keskustelu

Opetuksen dialogisuus:

1. Kollektiivisuus
2. Vastavuoroisuus
3. Tuki
4. Kumulatiivisuus
5. Tavoitteellisuus (Alexander, 2008)

Scaffolding dialogissa

- Tuettu dialogi (scaffolded dialogue): Yhteisen ymmärryksen tavoittaminen järjestelmällisen ja jatkuvan kysymysten asettelun, yhteisen osallistumisen ja yhteisesti jaettujen käsitysten kautta. (Alexander, 2000)
- Oppimisprosessin tuki opetusdialogissa voi auttaa lapsia saavuttamaan ajatuksia ja oppimista, jota he eivät välttämättä yksinään saavuttaisi, sekä auttaa heitä huomaamaan oman ajattelunsa kehityksen. (Game & Metcalfe, 2009)

Dialogisen opetuksen periaatteet (Alexander, 2008)

- **Kollektiivisuus:** opettaja ja lapset osallistuvat oppimiseen ryhmänä tai koko luokkana.
- **Vastavuoroisuus:** opettaja ja lapset kuuntelevat toisiaan, jakavat ideoita ja pohtivat mahdollisia vaihtoehtoja.
- **Kannustavuus:** lapset jakavat ideoita vapaasti ilman nolostumisen pelkoa. Lapset tukevat toisiaan kohti yhteistä ymmärrystä.
- **Kumulatiivisuus:** opettajan ja lasten ajatukset rakentuvat toistensa pohjalle yhtenäiseksi ajatusten ja kysymysten ketjuksi.
- **Tarkoituksellisuus:** opettaja suunnittelee ja ohjaa opetuskeskustelua tiettyjen opetustavoitteiden pohjalta.